

Sygn. akt III AUa 1175/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2018 r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do rekompensaty

na skutek apelacji ubezpieczonego K. K.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt XI U 372/17

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje ubezpieczonemu K. K. prawo do rekompensaty;**
- 2. zasądza od organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego K. K. kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w obu instancjach.**

/-/ SSA G.Pietrzyk-Cyrbus /-/ SSA M.Procek /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1175/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie ubezpieczonego K. K.

od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 12 stycznia 2017 r. odmawiającej prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony K. K. (ur. w dniu (...)) ukończył Zawodowe Studium Dziennikarstwa w Instytucie (...)

na Uniwersytecie (...). Od dnia 1 lipca 1999 roku był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a decyzją z dnia 24 stycznia 2011 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy

w warunkach szczególnych, gdyż uznał, że ubezpieczony nie wykonywał pracy dziennikarskiej w dniu osiągnięcia wieku emerytalnego, ani w dniu złożenia wniosku

o emeryturę, nie udokumentował 15 lat pracy dziennikarskiej, a jedynie 9 lat 5 miesięcy

i 4 dni pracy tego rodzaju oraz nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą.

Sąd Okręgowy w Katowicach prawomocnym wyrokiem z dnia 6 września 2011 r. (sygn. akt XI U 925/11) oddalił odwołanie ubezpieczonego od powyższej decyzji, podnosząc, że ubezpieczony nadal pracuje zarobkowo w (...) Bibliotece Publicznej. W czasie tego postępowania Sąd nie oceniał charakteru pracy ubezpieczonego w czasie wnioskowanych okresów jego zatrudnienia (por. wyrok z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 6 września 2011 r., sygn. XI U 925/11 oraz wyrok z uzasadnieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 maja 2012 r., sygn. III AUa 2362/11).

Decyzją z dnia 28 listopada 2016 r. organ rentowy z urzędu przyznał ubezpieczonemu od dnia 24 listopada 2016 roku prawo do emerytury w powszechnym wieku z art. 24 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W dniu 28 grudnia 2016 r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego

z wnioskiem o emeryturę z rekompensatą, przy czym w dniu 10 stycznia 2017 r. cofnął swój wniosek o emeryturę oraz ponowił wniosek o przyznanie rekompensaty w związku

z przepracowaniem przez niego okresu 15 lat w warunkach szczególnych w zawodzie dziennikarza.

W wyniku rozpoznania powyższego wniosku organ rentowy w dniu 12 stycznia

2017 r. wydał zaskarżoną decyzję odmawiającą ubezpieczonemu prawa do rekompensaty.

Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 9 lat, 5 miesięcy i 4 dni jego zatrudnienia w (...) Młodzieżowej Agencji Wydawniczej od 1 maja 1981 r. do 4 maja 1988 r. i od 1 października 1988 r. do 31 stycznia 1991 r. oraz zatrudnienia w (...) Wydawnictwie (...)

od 1 października 1991 r. do 31 października 1991 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony podniósł, że posiada co najmniej piętnastoletni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, przy uwzględnieniu okresów wykonywania pracy dziennikarza i zatrudnienia na stanowisku redaktora i redaktora naczelnego od 1 kwietnia 1977 r. do 3 października 1977 r., od 4 września 1978 r.

do 7 sierpnia 1979 r., od 1 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1993 r., od 17 stycznia 1994 r.

do 16 lipca 1994 r., od 17 lipca 1994 r. do 31 maja 1995 r., od 15 października 1997 r.

do 28 lutego 1998 r. oraz od 1 kwietnia 1998 r. do 30 września 1998 r.

Sąd Okręgowy ustalił także, iż od 1 kwietnia 1977 r. do 3 października 1977 r. ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony w Zakładach (...)

im. P. F. w C. na stanowisku redaktora zakładowej gazety (...), przy czym dopiero z dniem 1 lipca 1977 r. został objęty działaniem Układu Zbiorowego Pracy Dziennikarzy z zasadami wynagradzania dziennikarzy określonymi uchwałą Rady Ministrów nr 73/77 z dnia 1 czerwca 1977 r.

Od 4 września 1978 r. do 7 sierpnia 1979 r. ubezpieczony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w Hucie (...) w Ś. na stanowisku redaktora naczelnego gazety zakładowej (...). Ubezpieczony pracował wówczas w Dziale Organizacji Zarządzania i otrzymywał wynagrodzenie płatne w sposób i na warunkach przewidzianych przez protokół dodatkowy nr 15/77 do Zbiorowego Układu Pracy dla Przemysłu Hutniczego.

Od 1 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1993 r. ubezpieczony był w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na stanowisku redaktora depeezowego w redakcji (...). Do jego obowiązków należało stałe pełnienie dyżurów w godzinach nocnych, adiustacja i przygotowywanie do druku materiałów agencyjnych, redagowanie depeez i dbanie o ich wkład zgodny z bieżącymi wymogami, nadzór nad łamaniem gazety, rewizją i superrewizją, makietowanie drugiej strony oraz wykonywanie innych poleceń kierownictwa redakcji wynikających z bieżących potrzeb gazety. W stosunku do ubezpieczonego stosowano wówczas Układ Zbiorowy Pracy Dziennikarzy.

Od 17 stycznia 1994 r. do 16 lipca 1994 r. ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony na stanowisku redaktora wydawnictw w (...) S.A. w K., przy czym w jego umowie o pracę nie wskazano w jaki sposób i na warunkach jakiego układu zbiorowego pracy będzie płatne wynagrodzenie za okres tego zatrudnienia.

Od 1 lutego 1994 r. do 31 maja 1995 r. ubezpieczonego zatrudniono w pełnym wymiarze czasu pracy w P.T.H. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na stanowisku redaktora depeezowego. Ze świadectwa pracy obejmującego ten okres zatrudnienia ubezpieczonego nie wynika jednak, któremu układowi zbiorowemu pracy wtedy podlegał.

Od 15 października 1997 r. do 28 lutego 1998 r. ubezpieczony był w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. na stanowisku sekretarza redakcji. Ze świadectwa pracy obejmującego ten okres zatrudnienia ubezpieczonego również nie wynika, któremu układowi zbiorowemu pracy wtedy podlegał.

Wreszcie od 1 kwietnia 1998 r. do 30 września 1998 r. ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w Z.P.R.E. (...) A. T. w Z. na stanowisku redaktora. W świadectwie pracy obejmującym ten okres zatrudnienia ubezpieczonego nie odnotowano, któremu układowi zbiorowemu pracy wtedy podlegał.

Według Sądu Okręgowego powyższe okoliczności były w sprawie bezsporne. Ustalono je na podstawie niekwestionowanej treści nadesłanych akt osobowych ubezpieczonego obejmujących wnioskowane okresy jego zatrudnienia. Sąd ten częściowo odmówił wiary twierdzeniom ubezpieczonego podnoszonym w toku postępowania, jakoby w całym okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w C. oraz w Hucie (...) w Ś. objęty był Układem Zbiorowym Pracy Dziennikarzy. Przeczą temu dokumenty zgromadzone w jego aktach osobowych, czyli pismo z dnia 30 lipca 1977 r. obejmujące ubezpieczonego Układem Zbiorowym Pracy Dziennikarzy oraz umowa o pracę.

Zdaniem tegoż Sądu spornym w niniejszej sprawie pozostawało, czy ubezpieczony w celu nabycia prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych legitymuje się co najmniej piętnastoletnim stażem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu.

Sąd Okręgowy podniósł, iż zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r.

o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 664 z późn. zm.), rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 omawianej ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm. - dalej jako ustawa emerytalna). Równocześnie po myśli art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tj. art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy emerytalnej).

Rekompensata, obliczona w sposób wskazany w art. 22 cyt. ustawy, przyznawana jest na wniosek ubezpieczonego o emeryturę w formie dodatku do kapitału początkowego (art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych). Celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Realizacja tego celu polega na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Z mocy art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 powoływanej ustawy.

Natomiast, na podstawie - mającego zastosowanie w omawianej sprawie - art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy.

Z kolei, zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, obniżony wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Do przepisów tych należy zaliczyć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Na zasadzie § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Sąd Okręgowy podniósł przy tym, iż wedle § 13 owego rozporządzenia, dziennikarz zatrudniony w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objęty układem zbiorowym pracy dziennikarzy, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn w czasie wykonywania pracy dziennikarskiej, a także ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy dziennikarskiej.

W ocenie Sądu Okręgowego zatrudnienie ubezpieczonego w Zakładach (...) w C. od 1 kwietnia 1977 r. do 30 czerwca 1977 r. oraz jego całe zatrudnienie w Hucie (...) w Ś. nie podlega zaliczeniu do okresów pracy dziennikarskiej w szczególnym charakterze, której definicję określono w art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej oraz w § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., bowiem praca ubezpieczonego nie odbywała się wówczas

na warunkach Układu Zbiorowego Pracy Dziennikarzy z dnia 31 grudnia 1974 r. ani na warunkach protokołu dodatkowego nr 3 z dnia 1 czerwca 1977 r. do Układu Zbiorowego Pracy Dziennikarzy z dnia 31 grudnia 1974 r. Skoro powyższe przepisy określają, że w szczególnym charakterze zatrudnieni są tylko ci dziennikarze zatrudnieni w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, którzy w trakcie tego zatrudnienia objęci byli układem zbiorowym pracy dziennikarzy, to - zdaniem Sądu Okręgowego - nie sposób uznać, że praca ubezpieczonego w Zakładach (...) im. P. F. w C. od 1 kwietnia 1977 r. do 30 czerwca 1977 r. oraz jego całe zatrudnienie w Hucie (...) w Ś. była pracą w charakterze uprawniającym do nabycia jakichkolwiek preferencyjnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Ubezpieczony w powyższych okresach nie był objęty zasadami wynagradzania ustalonymi dla dziennikarzy, gdyż najwidoczniej jego praca wówczas nie odpowiadała definicji „dziennikarza”, określonej w przepisach dotyczących zabezpieczenia społecznego.

Wyjęcie zaś opisanych wyżej okresów zatrudnienia ze stażu pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w szczególnym charakterze powoduje, że nie może on wylegitymować się co najmniej piętnastoletnim okresem pracy tego rodzaju. To z kolei nie pozwala na przyznanie ubezpieczonemu prawa do dodatku w formie rekompensaty z ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

W apelacji od zaprezentowanego rozstrzygnięcia ubezpieczony zarzucił Sądowi pierwszej instancji:

1. błędną wykładnię przepisów prawa materialnego, a w szczególności, art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej i §13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. poprzez uznanie, że nie są spełnione warunki do przyznania prawa do rekompensaty z tytułu pracy w charakterze dziennikarza i nieuzasadnione przyjęcie, że objęcie układem zbiorowym stanowi warunek - wymóg konieczny dla uznania danej pracy za pracę dziennikarską mimo, że o możliwości uznania danego okresu zatrudnienia za pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze decyduje rzeczywisty charakter pracy dziennikarskiej którą odwołujący wykonywał;
2. naruszenie art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronności oceny materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego a także sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału polegającej na przyjęciu, że mimo, iż ze świadectw pracy jak i zeznań odwołującego wynika, że odwołujący wykonywał pracę jako dziennikarz, redaktor (co Sąd pierwszej instancji uznał za bezsporne), a mimo to przyjęcie, że praca odwołującego nie odpowiadała definicji dziennikarza.

W oparciu o przedstawione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do rekompensaty, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Domagał się również zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Uzasadniając apelację, skarżący wskazał, iż przez cały okres zatrudnienia w okresach nieuznanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonywał pracę dziennikarską. Jego praca polegała bowiem na zbieraniu materiałów oraz ich opracowywaniu, pisaniu artykułów, przeprowadzaniu wywiadów, redagowaniu pism, planowaniu numeru, makietowaniu i przygotowaniu go do druku - część pracy wykonywana była w drukarni, w której odwołujący miał nieustanny kontakt ze stosowanym w tych czasach szkodliwym ołowiem. Odwołujący nie wykonywał innych czynności poza tymi związanymi z tworzeniem materiałów prasowych, czyli wykonywał prace dziennikarza.

Apelujący podniósł również, że zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. z 1984r. nr 5 poz. 24 z zm.) dziennikarzem jest osoba zajmująca się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych,

a zgodnie z pkt 8 cyt. przepisu, redakcją jest jednostka organizująca proces przygotowywania (zbierania, ocenia i opracowywania) materiałów do publikacji w prasie. Natomiast w myśl art. 8 ust. 1 powołanej ustawy, wydawcą może być osoba prawna, fizyczna lub inna jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej. W szczególności wydawcą może być organ państwowy, przedsiębiorstwo państwowe, organizacja polityczna, związek zawodowy, organizacja spółdzielcza, samorządowa i inna organizacja społeczna oraz kościół i inny związek wyznaniowy. Zdaniem skarżącego, z ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego wynika, że odwołujący się w spornym okresie wykonywał pracę dziennikarza,

w rozumieniu powołanych wyżej przepisów. Był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę i do jego obowiązków należało zarówno tworzenie

jak i przygotowywanie oraz redagowanie materiałów prasowych, które były publikowane

w tych czasopiśmie. Praca odwołującego była zatem pracą w szczególnym charakterze, zdefiniowanym w cytowanym wyżej § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Odnośnie zaś do wskazanego w powołanym przepisie wymogu objęcia dziennikarza układem zbiorowym pracy apelujący wskazał, że zgodnie z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem, objęcie wymienionym układem nie stanowi warunku uznania danej pracy za pracę dziennikarską.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując, iż w okresach objętych sporem ubezpieczony wykonywał pracę dziennikarza, będącą pracą w szczególnym charakterze, której definicję określono w art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej oraz w § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., uznał, że apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, wskazać trzeba, iż postępowanie apelacyjne

ma charakter kontrolny, ale jest także kontynuacją postępowania przed sądem pierwszej instancji i zmierza do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Przyjęta koncepcja apelacji pełnej nakłada na sąd drugiej instancji powinność dokonania samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych przez sąd pierwszej instancji oraz przeprowadzonych przed sądem odwoławczym, a także ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji stosuje zarówno przepisy szczególne odnoszące się do postępowania przed tym sądem

(art. 381, 382 k.p.c.), jak i odpowiednio - z mocy odesłania zawartego w art. 391 § 1 k.p.c. - przepisy regulujące przebieg postępowania dowodowego przed sądem pierwszej instancji (227, 235-315 k.p.c.). Skoro sąd drugiej instancji rozpoznaje w postępowaniu apelacyjnym „sprawę”, a nie „apelację” (ta cecha odróżnia postępowanie apelacyjne od postępowania kasacyjnego), to jego obowiązkiem jest po pierwsze, rozpoznanie sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), po drugie zaś, wydanie orzeczenia na podstawie materiału procesowego zgromadzonego w całym dotychczasowym postępowaniu (art. 382 k.p.c.)

i po trzecie, danie temu wyrazu w treści uzasadnienia wyroku (art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

Powołany wyżej przepis art. 382 k.p.c., mający charakter ogólnej dyrektywy, stanowi, iż sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym.

Tak więc, wykorzystując dowody z akt osobowych ubezpieczonego z zatrudnienia

w okresach objętych sporem oraz jego wyjaśnienia przedstawione na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę apelacyjną, Sąd drugiej instancji ustalił, iż wnioskodawca pracował stale przy pracach dziennikarskich w redakcjach czasopiśm, z tym, iż:

- od 1 kwietnia 1977 roku do 3 października 1977 roku (7 miesięcy i 2 dni) ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony w Zakładach (...) w C. na stanowisku (dziennikarza) redaktora zakładowej gazety (...)
(k. 58);

- od 4 września 1978 roku do 7 sierpnia 1979 roku (11 miesięcy i 3 dni) ubezpieczony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w Hucie (...) w Ś. na stanowisku redaktora naczelnego gazety zakładowej (...) (k. 56);

- od 1 listopada 1991 roku do 31 grudnia 1993 roku (3 lata i 2 miesiące) ubezpieczony był w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na stanowisku redaktora depeszowego w redakcji (...) (k. 54);

- od 17 stycznia 1994 roku do 16 lipca 1994 roku (6 miesięcy) ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony na stanowisku redaktora wydawnictw (dziennikarza) w (...) S.A. w K. (k. 57), zajmując się wydawaniem dwóch czasopism, jednym z nich był (...), a drugim gazeta zakładowa (...) wydawał wówczas kilka tytułów prasowych i zatrudniał siedmiu dziennikarzy na podstawie umów o pracę);

- od 1 lutego 1994 roku do 31 maja 1995 roku (10 miesięcy i 13 dni) ubezpieczonego zatrudniono w pełnym wymiarze czasu pracy w P.T.H. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (k. 20 a.r.) na stanowisku redaktora depeszowego w redakcji gazety codziennej (...); redakcja tego czasopisma była kilkunastoosobowa;

- od 15 października 1997 roku do 28 lutego 1998 roku ubezpieczony był w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. (k. 55 a.r.) na stanowisku sekretarza redakcji tygodnika motoryzacyjnego (...); Spółka ta powołana została jedynie w tym celu; współpracowała ściśle z Giełdą Samochodową w G.; zatrudniała w redakcji tygodnika kilka osób:

- od 1 kwietnia 1998 roku do 30 września 1998 roku ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w Z.P.R.E. (...) A. T. w Z. (k. 56 a.r.) na stanowisku redaktora, zajmując się dalej pracą dziennikarską w tygodniku (...); doszło jedynie do przekształceń podmiotowych po stronie wydawcy ((...) był właścicielem (...)).

Zatem w opisanych wyżej okresach ubezpieczony pracował stale przy pracach dziennikarskich w redakcjach czasopism. Zauważyć przy tym trzeba, iż skarżący słusznie podnosi, iż definicji pojęcia „dziennikarz” nie należy poszukiwać w przepisach emerytalnych czy zapisach układów zbiorowych pracy dziennikarzy, lecz w treści ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24 ze zm.). Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 1 i 5 tej ustawy, dziennikarzem jest osoba zajmująca się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, pozostająca w stosunku pracy z redakcją albo zajmująca się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia redakcji. Redakcją jest zaś jednostka organizująca proces przygotowywania (zbierania, oceniania i opracowywania) materiałów do publikacji w prasie (art. 7 ust. 2 pkt 8 Prawa prasowego). W świetle przedstawionych okoliczności uznać należy, iż w okresach objętych sporem ubezpieczony zajmował się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, zajmując się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia redakcji (art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach w związku z § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r.).

Trzeba jednocześnie podnieść, że za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się - zgodnie z art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej - dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy. Wiek, rodzaje prac lub stanowiska oraz warunki,

na podstawie których przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Z mocy § 13 powołanego rozporządzenia - dziennikarz zatrudniony w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wymagany dla mężczyzn - 60 lat w czasie wykonywania pracy dziennikarskiej oraz ma wymagany okres zatrudnienia (tj. 25 lat okresów składkowych

i nieskładkowych), w tym co najmniej 15 lat pracy dziennikarskiej. Przepisy te wymieniając jako osoby uprawnione, dziennikarzy poszczególnych mediów, zawierają określenie – „objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy”.

Apelujący trafnie przy tym podnosi,

że określenie to nie jest dodatkowym warunkiem wymaganym do przyznania emerytury lecz definicją pracy dziennikarza. Na akceptację zasługuje bowiem utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyrokach z dnia 26 maja 1999 r. (II UKN 665/98) oraz dnia 4 marca 2008 r. (II UK 129/07), według którego prawo do emerytury na podstawie § 13 nabywa dziennikarz, który ma wymagany tym przepisem wiek i okres zatrudnienia, w tym okres pracy dziennikarskiej, niezależnie od tego czy w dacie spełnienia tych warunków był objęty układem zbiorowym pracy dziennikarzy. Odmienne wykładnia stanowiłaby niewątpliwie naruszenie generalnej zasady równego traktowania wszystkich ubezpieczonych,

w szczególności kwalifikujących się w jednej i tej samej grupie zawodowej.

Skoro zaś spornym w niniejszej sprawie pozostawało jedynie, czy ubezpieczony

w celu nabycia prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r.

o emeryturach pomostowych legitymuje się co najmniej piętnastoletnim stażem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (po doliczeniu niespornych 9 lat, 5 miesięcy i 4 dni), w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu), to Sąd drugiej instancji dokonał subsumcji prawa materialnego do w pełni zrekonstruowanego stanu faktycznego, uznając,

że wnioskodawca wypełnił opisane wyżej przesłanki warunkujące prawo do rekompensaty.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, w punkcie 1 wyroku orzekł reformatoryjnie na mocy art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach procesu rozstrzygnął na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) ze zm.).

/-/ SSA G.Pietrzyk-Cyrbus /-/ SSA M.Procek /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek